

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ МАЙНОВОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Нестабільна фінансово-економічна ситуація в Україні, ризики, які безпосередньо пов'язані з господарською діяльністю, конкуренція, зумовили необхідність застосування страхування як основної складової механізму і засобу захисту діяльності людини та економіки в цілому від несприятливих подій, аварій, стихійних лих, та катастроф тощо.

Вагомий внесок в створення основ майнового страхування зробили західні вчені – А.Манес, Дж. Діксон, В. Гейльман, В. Гаврийський, Д. Фарни. Також тема страхування майна вивчалась у роботах українських науковців: В. Базилевича, К. Базилевич, К. Воблого, О. Вовчак, Н. Внукової, М. Клапківа, В. Малько, С. Осадця, Я. Шумелди.

Сьогодні майнове страхування визнають як найбільшу частку страхового ринку України за обсягами страхових виплат і премій, які в структурі займають більше 70 відсотків.

Економічний зміст майнового страхування криється у компенсуванні збитків, заподіяних страхувальнику внаслідок зниження або пошкодження майна при настанні страхових випадків.

Відшкодування для ліквідації наслідків – прямих чи опосередкованих збитків через систему страхування носить позитивні макроекономічні та фінансово-економічні наслідки, що викликає необхідність ефективного розвитку майнового страхування.

Об'єктом страхування майна є майнові інтереси, що пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням майном [2]. Страховий захист охоплює лише ті майнові інтереси, які зумовлені необхідністю збереження майна через можливість його пошкодження, затоплення, знищення, крадіжки у результаті настання непередбачуваних випадків та інших негативних подій, а не отримання якихось вигод чи переваг, пов'язаних із володінням, користуванням чи розпорядженням цим майном. Тому під майном, що підлягає страхуванню, розуміють лише такі об'єкти цивільних прав, стосовно яких:

- а) існує інтерес щодо їх збереження;
- б) завдані страховим випадком збитки можна оцінити вартісно [1].

Рис.1. Структура майнового страхування за об'єктами і суб'єктами [5]

Валові страхові премії за підсумками січня-серпня 2018 року склали 6,2 млрд. грн.

У структурі валових страхових премій найбільша питома вага належить таким видам страхування, як добровільне майнове страхування – 3143,3 млн. грн. (50,5 %) Валові страхові виплати за підсумками січня-серпня 2018 року склали 2,2 млрд. грн.

У структурі валових страхових виплат найбільша питома вага належить таким видам страхування, як добровільне майнове страхування – 925,7 млн. грн. (42,7 %).

Ринок страхування майна України має ще не використані резерви. Для порівняння – процент страхування ризиків в Україні становить 10 %, при тому що у Європі цей показник досягає 90–95 %. Також хоча населення України складає 7 % населення Європи, частка українського ринку в загальноєвропейському становить лише 0,05 %.

Значну загрозу нормальній діяльності майнового страхування в Україні становить тенденція до монополізації страхового ринку в інтересах окремих фінансово-промислових груп, міністерств, або місцевих адміністрацій .

Перспективи розвитку майнового страхування вимагають докорінних змін:

- підготовка та забезпечення кадрами учасників страхового ринку: збільшення чисельності працюючих на ринку страхування спеціалістів, залучення до роботи висококваліфікованих спеціалістів (сюрверів, актуаріїв, брокерів, аварійних комісарів, аджастерів).

- з метою пропагування й розвитку добровільного страхування доцільним є розширення можливості використання страхових послуг різними верствами населення, зокрема малозабезпеченими громадянами;

- на законодавчому рівні необхідно врегулювати питання щодо розширення способів реалізації страхових послуг, включаючи електронні продажі страхових послуг за окремими видами страхування;

- з метою усунення причин можливості низької якості страхових послуг є потреба насамперед у розробці та затвердженні Національним банком, Уповноваженим органом та Фондом державного майна України національного стандарту визначення ліквідної вартості заставного майна (майнових прав), та вартості майна з метою страхування;

- підвищення ефективності страхової діяльності можливе лише шляхом проведення ефективної державної політики, направленої на регулювання страхового ринку в Україні.

Список використаної літератури:

1. Осадець С.С. Страхування: Підручник / С.С. Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/137/43/1/0/>

2. Проблеми страхування майна в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://studentu5.com/index.php?work=15>.

3. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 203 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://books.efaculty.kiev.ua/str/1/2/4.htm>.

4. Постанова КМУ «Про затвердження Програми розвитку страхового ринку України на 2001–2004 роки» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://forinsurer.com/public/03/03/09/1087>.

5. Структура майнового страхування [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/1334020342426/strahova_sprava/struktura_maynovogo_strahuvannya.